

TÜRKMENISTANYŇ BILIM MINISTRIGI
DÖWLETMÄMMET AZADY ADYNDAKY
TÜRKMEN MILLI DÜNYÄ DILLERI INSTITUTY

**Türkmenistanyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň
XI-XII synp okuwçylarynyň arasynda nemes dili boýunça
II olimpiadyny guramak we geçirmek barada
DÜZGÜNNAMA**

I. Umumy düzgünler

- 1.1. Şu Düzünnama Türkmenistanyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň XI-XII synp okuwçylarynyň arasynda nemes dili boýunça II olimpiadany (mundan beyläk Olimpiada) guramagyň we geçirmegiň kadalaşdyryjy resminaması bolup, ony geçirmegiň maksatlaryny, wezipelerini we tertibini kesitleyär;
- 1.2. Olimpiada Türkmenistanyň Bilim ministrliginiň goldawy bilen Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutu tarapyndan geçirilýär;
- 1.3. Guramaçylyk, usulyýet we tehniki üpjünçiligi utgaşdymak Olimpiadanyň guramaçysy tarapyndan alnyp barylýar.

II. Olimpiadanyň maksatlary

- 2.1. "Türkmenistanda ýaşlar baradaky döwlet syýasatynyň 2021-2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasında" kesgitlenen wezipeleri ýerine ýetirmek;
- 2.2. 2017-nji ýylyň 15-nji sentýabrynda kabul edilen "Türkmenistanda sanly bilim ulgamyny ösdürmegiň Konsepsiýasyny" durmuşa ornaşdymagyň Meýilnamasyny amala aşyrmak;
- 2.3. "Türkmenistanda umumybilim maksatnamalary boýunça okatmagyň usulyýetini kämilleşdirmegiň 2028-nji ýyla çenli Konsepsiýasından" gelip çykýan wezipeleri amala aşyrmak;
- 2.4. Okuwçylaryň nazary we amaly bilimlerini berkitmek we kämilleşdirmek;
- 2.5. Olarda nemes dilini öwrenmäge bolan höwesi artdymak we olary hünär saýlamaga ugrukdymak.

III. Olimpiadanyň wezipeleri

- 3.1. Umumybilim berýän orta mekdepleriň okuwçylarynyň nemes dilini özleşdirişiniň umumy derejesini we aragatnaşyk saklamak ukybyny barlamak;

- 3.2. Nemes dilinde aragatnaşy wholek we sözleyiš endiklerini (gürlemek, ýazmak, diňlemek we okamak) ösdürmek we kämilleşdirmek;
- 3.3. Daşary ýurt dillerini, hususan-da nemes dilini oňat bilyän zehinli ýaşlary ýüze çykarmak we olaryň ukyplaryny artdyrmak.

IV. Guramaçylyk topary

- 4.1. Guramaçylyk toparynyň düzümine toparyň başlygy, kâtibi we agzalary girýär;
- 4.2. Olimpiadanyň geçiriliş tertibini, möhletini, gatnaşyjylaryň we ýeňijileriň sanawyny kesgitleyär;
- 4.3. Türkmenistanyň Aşgabat we Arkadag şäherleriniň, welaýat bilim müdirlikleriniň, şäher we etrap, şäher bilim bölmeleriniň, umumybilim beryän orta mekdepleriň wekilleri bilen Olimpiadany guramaçylykly geçirmek boýunça aragatnaşy saklayár.

V. Olimpiada gatnaşyjylary

- 5.1. Olimpiada Türkmenistanyň umumybilim beryän orta mekdepleriniň XI-XII synp okuwçylary gatnaşyár.
- 5.2. Gatnaşyjylaryň sany çäklendirilmeyär.
- 5.3. Olimpiada gatnaşmak meýletin we tölegsiz esasda amala aşyrylýar.
 - Olimpiada gatnaşmaga isleg bildirýän okuwçy 2025-nji ýylyň 26-njy fewralyna çenli hasaba alynmaly. Munuň üçin umumybilim beryän mekdebiň müdürü Olimpiada gatnaşmak isleyän okuwçylarynyň sanawyny Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň resmi internet saýtynda datmddi.edu.tm yerleşdirilen *Gatnaşyjyny hasaba alyş maglumatyny* yüklüp almalы (1-nji goşundy) we görkezilen tertibe laýyklykda dolduryp, elektron görüşünde 2025-nji ýylyň 26-njy fewralynda (soňky gün) sagat 18:00-a çenli Olimpiadanyň Guramaçylyk toparynyň maral.deutsch@gmail.com elektron salgysyna ugratmaly.
 - Soralýan ähli maglumatlar anyk we dogry görkezilmeli.
 - Gatnaşyjynyň hasaba alnandygy barada maglumat we hasaba alınan belgisi 24 sagadyň dowamynda gatnaşyjynyň mekdebiniň elektron salgysyna ugradylýar.
 - Hasaba alınan okuwçylaryň Olimpiada gatnaşygyny üpjün etmek üçin degişli mekdebiň müdürü jogapkärçilik çekýär.

VI. Olimpiadany guramagyň we geçirmegeň tertibi

- 6.1. Olimpiada 2 tapgyrda geçirilýär.
- 6.2. I tapgyr Internetiň üsti bilen nemes dilinde esse ýazmak görüşünde 2025-nji ýylyň 28-nji fewralynda aşakdaky tertipde geçirilýär:
 - 2025-nji ýylyň 28-nji fewralynda sagat 14:00-da institutyň resmi internet saýtynda datmddi.edu.tm essäniň temasy yylan edilýär;
 - her bir gatnaşyjy berlen tema boýunça nemes dilinde özbaşdak esse ýazmaly;
 - ýazylan esse şeýle işlerden edilýän talaplara (2-nji goşundy) doly laýyk

gelmeli;

- essäni ýazmak we ony Guramaçylyk toparynyň garamagyna ugratmak üçin gatnaşyja 180 minut (3 sagat) wagt berilýär;
- berlen wagtdan (28.02.2025; 17:00) gijä galyp ugradylan işler Guramaçylyk topary tarapyndan kabul edilmeýär;
- Olimpiadanyň I tapgyrynyň netijeleri we II tapgyra geçen okuwçylaryň sanawy 2025-nji ýylyň 7-nji martynda institutyň resmi internet saýtynda datmddi.edu.tm yqlan edilýär.

6.3. Olimpiadanyň II tapgyry 2025-nji ýylyň 15-nji martynda Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň binasynda aşakdaky tertipde geçirilýär:

- I tapgyrda iň ýokary netije görkezen 25 okuwçy olimpiadanyň II tapgyryna gatnaşmaga hukuk gazanýar;
- II tapgyr 2025-nji ýylyň 15-nji martynda sagat 10:00-da institutyň Sanly bilim portalynда nemes dili boýunça test görnüşinde geçirilýär;
- Test nemes dilinde okaýşa, diňlemä, grammatika degişli 10 ýumuşdan ybarat bolup, onuň ýerine ýetirilmegine 90 minut wagt beriler;
- Gatnaşyjy testi özbaşdak ýerine ýetirmeli;
- Her bir gatnaşyja testi geçmek üçin bir mümkünçilik berilýär;
- Testi geçmek bilen gazanylan baha awtomatik usulda hasaplanylýar;

VII. Ýeňijileri yqlan etmek we sylaglamak

7.1. Guramaçylyk topary I we II tapgyrlaryň netijeleriniň jemi esasynda Olimpiadanyň ýeňijilerini kesitleyär.

7.2. Olimpiadanyň ýeňijileri Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň Diplomy we ýadygärlik sowgatlar, olary taýýarlan mugallymlar institutyň Hormat haty bilen sylaglanýar hem-de olaryň sanawy institutyň resmi internet saýtynda yqlan edilýär.

Habarlaşmak üçin: maral.deutsch@gmail.com

Maral Ekäýewa: +99364378998

1-nji goşundы

Türkmenistanyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň
XI-XII synp okuwçylarynyň arasynda
nemes dili boýunça II olimpiada
Gatnaşyjyny hasaba alyş maglumaty

T/b	Okuwçynyň familiýasy, ady we atasynyň ady	Doglan güni, aýy, ýyly	Bilim alýan orta mekdebinin salgysy			Okaýan synpy	Okuwçyny olimpiada taýýarlaýan mugallymyň familiýasy, ady we atasynyň ady	İşleyän ýeri we wezipesi	Okuwçynyň telefon belgisi	Mugallymyň telefon belgisi
			Welaýat	Etrap/ şäher	Mekdep belgisi					
1.	Atayew Ata Atayewiç	01.01.2007	Ahal	Tejen	22	12	Meredow Meret Meredowiç	22-nji orta mekdebinin nemes dili mugallymy	+99365010101	+99365020202
2.										
3.										

Mekdebiň elektron poçtasynyň salgysy:

BELLIK:

- 1) Gatnaşyjynyň hasaba alyş maglumaty 26.02.2025ý. senede sagat 18:00-a çenli kabul edilýär, maglumat maral.deutsch@gmail.com salga ugradymaly;
- 2) Gatnaşyjyny hasaba alyş maglumatynyň excel görünüsdäki elektron nusgasy datmddi.edu.tm sahypadan ýükläp almaly;
- 3) Hasaba alınan okuwçylaryň Olimpiada gatnaşygyny mekdebiň müdürü gözegçilikde saklamaly.

**Türkmenistanyň umumybilm berýän orta mekdepleriniň
XI-XII synp okuwçylarynyň arasynda
nemes dili boýunça II olimpiada**

I tapgyrda nemes dilinde ýazylýan esseden edilýän talaplar

1. 2025-nji ýylyň 28-nji fewralynda sagat 14:00-da Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň resmi internet saýtynda **datmddi.edu.tm** essäniň temasy yqlan edilýär;
2. Her bir gatnaşyjy berlen tema boýunça nemes dilinde esse ýazmaly;
3. Esse her bir gatnaşyjy tarapyndan özbaşdak ýazylmaly;
4. Esse öň hiç ýerde çap edilmedik we hiç ýerden göçürlimedik bolmaly; emeli aňyň (ChatGPT, Gemini, GPTalk...) mümkinçiliklerinden peýdalananmak gadagan; başga awtorlaryň işlerinden ulanylan bolsa, salgylanmalar bilen bellenmeli;
5. Essäniň söz sany **400** sözden az we **500** sözden köp bolmaly däl (essäniň ady söz sanyna girmeýär);
6. Esse Times New Roman şriftde, 14 pt ölçegde ýazylmaly, sahypanyň inine deňleşdirilmeli we **.doc, .docx** görnüşde ýatda saklanymaly;
7. Faýlyň ady gatnaşyjynyň hasaba alnyş belgisi we familiýasy (**25001_Amanow**) görnüşinde ýatda saklanmaly;
8. Esse ýazmak we ony Guramaçylyk toparynyň garamagyna ugratmak üçin gatnaşyja 180 minut (3 sagat) wagt berilýär;
9. Esse mazmuny, pikiriň beýan edilişiniň yzygiderliliği, nemes edebi diliniň ýazuw kadalarynyň berjaý edilişi boýunça bahalandyrılýar;
10. Esse 2025-nji ýylyň 28-njy fewralynda sagat 17:00-a çenli Guramaçylyk toparynyň garamagyna **maral.deutsch@gmail.com** elektron salga ugradymaly;
11. Görkezilen wagtdan gijä galan ýa-da berlen şertlere laýyk gelmeýän işler bäsleşige goýberilmeyär.